

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 307/06-60

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. E. H., B., a W., spol. s r. o. v konkurze, so sídlom R., zastúpených advokátom JUDr. M. B., B. vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Topoľčany z 26. mája 2004 v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 110/2004, sp. zn. 6 C 38/2004, sp. zn. 4 Er 59/2004, sp. zn. 8 Er 325/2003 a sp. zn. 3 Er 1/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. E. H. a W., spol. s r. o. v konkurze, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2004 doručená sťažnosť PhDr. E. H. (ďalej len „sťažovateľka 1“) a W., spol. s r. o. v konkurze (ďalej aj „sťažovateľka 2“; obaja ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 110/2004, sp. zn. 6 C 38/2004, sp. zn. 4 Er 59/2004, sp. zn. 8 Er 325/2003 a sp. zn. 3 Er 1/2004, ku ktorým došlo 26. mája 2004.

Sťažovatelia na výzvu ústavného súdu z 18. októbra 2004 doplnili svoju sťažnosť podaním z 2. novembra 2004, v ktorom navrhli, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že:

„Okresný súd Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 110/04 svojím postupom dňa 26. mája 2004, ktorým

- *podmieňoval realizáciu práva účastníkov konania, resp. ich právneho zástupcu nazeráť do súdneho spisu a práva na vyhotovenie fotokópií zo súdneho spisu predchádzajúcim súhlasom sudcu,*
- *odmietol účastníkom konania, resp. ich právnenému zástupcovi vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise a*
- *odmietol účastníkom konania, resp. ich právnenému zástupcovi vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise za úhradu vecných nákladov,*

porušil základné právo PhDr. E. H. a W., s. r. o., na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie

zaručené článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a 3, článkom 13 ods. 1 písm. a) a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 38/04 svojím postupom dňa 26. mája 2004, ktorým

- podmieňoval realizáciu práva účastníkov konania, resp. ich právneho zástupcu nazerat' do súdneho spisu predchádzajúcim súhlasom sudcu

porušil základné právo PhDr. E. H. a W., s. r. o., na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a 3, článkom 13 ods. 1 písm. a) a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd Topoľčany v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 59/04, sp. zn. 8 Er 325/03 a sp. zn. 3 Er 1/01 (správne 3 Er 1/04, pozn.) svojím postupom dňa 26. mája 2004, ktorým

- podmieňoval realizáciu práva účastníka konania, resp. jeho právneho zástupcu nazerat' do súdneho spisu a práva na vyhotovenie fotokópií zo súdneho spisu predchádzajúcim súhlasom sudcu,
- odmietol účastníkovi konania, resp. jeho právnenému zástupcovi vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise a
- odmietol účastníkovi konania, resp. jeho právnenému zástupcovi vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise za úhradu vecných nákladov,

porušil základné právo W., s. r. o., na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a 3, článkom 13 ods. 1 písm. a) a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Každému zo sťažovateľov priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000 Sk (slovom: „päťdesiat tisíc slovenských korún“), ktoré je Okresný súd Topoľčany povinný vyplatiť na účty sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. “

Sťažovatelia taktiež navrhli, aby im bola priznaná úhrada trov právneho zastúpenia v zákonom ustanovenej sume.

Sťažovatelia tvrdia, že k porušeniu ich označených práv došlo tým, že 26. mája 2004 malo byť zamestnankyňami príslušných súdnych kancelárií okresného súdu ich právnomu zástupcovi oznámené, že do súdnych spisov vo veciach vedených pod sp. zn. 5 C 110/2004, sp. zn. 6 C 38/2004, sp. zn. 4 Er 59/2004, sp. zn. 8 Er 325/2003 a sp. zn. 3 Er 1/2004 (v ktorých boli v prvom a druhom prípade sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov a v ostatných prípadoch sťažovateľka 2 v procesnom postavení povinnej), môže nahliadnuť len s predchádzajúcim súhlasom zákonného sudcu. Zároveň vo veci sp. zn. 5 C 110/2004 a v označených exekučných konaniach bolo ich právnomu zástupcovi odmietnuté vyhotovenie fotokópií niektorých dokumentov nachádzajúcich v príslušných spisoch, resp. mu to bolo odmietnuté urobiť „... za úhradu vecných nákladov“. V súvislosti s konaním vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 38/2004 vyslovil názor o nutnosti udelenia predchádzajúceho súhlasu na sprístupnenie spisu účastníkovi, resp. jeho právnomu zástupcovi, ako aj na vyhotovenie fotokópií z neho aj zákonný sudca, odpovedajúc na otázku právneho zástupcu sťažovateľa počas rozhovoru v kancelárii okresného súdu.

Právny zástupca sťažovateľov sa pokúšal riešiť vzniknutý problém osobne ešte počas svojej prítomnosti na okresnom súde s jeho predsedom, ktorý však vyslovil názor, že „... je v právomoci sudcu rozhodnúť o tom, čo si môže účastník konania, resp. jeho právny zástupca dať zo súdneho spisu skopírovať, a čo nie“.

Sťažovatelia poukazujú taktiež na to, že „*Odmietnutie vyhotovenia fotokópií dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise účastníkovi konania, resp. jeho právnomu zástupcovi príslušným sudcom by (...) malo svoje zákonné opodstatnenie iba vtedy, ak by existovala niektorá zo skutočností predpokladá v druhej vete (...) ustanovenia § 44 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Je zrejmé, že o takýto prípad sa v predmetných konaniach nejedná, keďže uvedené spisy boli právnomu zástupcovi účastníkov konania sprístupnené k nahliadnutiu celé*“.

Podľa sťažovateľov je predmetom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj spravodlivosť samotného priebehu súdneho konania, ktorého podmienkou je dodržiavanie princípu legality, t. j. konanie súdov a iných orgánov verejnej moci v súlade so zákonom. Z toho sťažovatelia vyvodzujú, že nezákonný postup sudcov a súdnych úradníkov okresného súdu „... bol zároveň v rozpore s princípom legality (čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy), a teda aj s princípom právneho štátu, deklarovaným v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“.

Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril okresný súd podaním sp. zn. Spr. 652/04 zo 4. novembra 2004, v ktorom okrem iného uviedol, že sťažnosť sťažovateľov nezodpovedá zisteným skutočnostiam z 26. mája 2004, ako aj celkovým okolnostiam študovania príslušných spisov ich právnym zástupcom.

Vo vyjadrení predsedu okresného súdu sa ďalej poukazuje na to, že „Prácu v jednotlivých súdnych oddeleniach si riadia a organizujú sudcovia, preto je výlučne v ich kompetencii rozhodnúť o tom, kedy a kde bude účastník konania, resp. jeho právny zástupca študovať príslušný spis a kto mu z uvedeného spisu vyhotoví príslušný výpis, odpis, alebo fotokópiu.

Preto je úplne logické, že ak dôjde účastník, bez predchádzajúceho ohlásenia, ako JUDr. B., že asistentka senátu sa musí najskôr spýtať príslušného sudcu, či môže predložiť účastníkovi spis k študovaniu (nahliadnutiu), nakoľko musí zároveň zabezpečiť dozor. Napokon uvedené vyplýva priamo z ustanovenia §-u 27 vyhl. č. 66/1992 Zb. MS SR o Spravovacom poriadku pre okresné a krajské sudy, podľa ktorého predseda senátu (samosudca) môže na žiadosť tých, ktorí to potrebujú na uplatnenie alebo obhajovanie svojich práv, vydať úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo spisu, prípadne odpis niektorej písomnosti, po zaplatení súdneho poplatku.

Taktiež podľa §-u 44 ods. 1 O. s. p. účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov.

To neplatí, ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti, alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov.

Právo účastníkov, resp. sťažovateľov, právne zastúpených JUDr. B., ani v jednom prípade nebolo odopreté. Pokiaľ ide o vyhotovenie fotokópií, podľa citovaných ustanovení účastník môže požiadať o ich vyhotovenie, nie je však v zákone ustanovená aj povinnosť súdu mu ich vyhotoviť.

Výklad citovaných ustanovení v súdnej praxi je úplne jednotný, realizuje sa pod dohľadom povereného pracovníka, pričom táto okolnosť sa vyznačuje v spise formou úradného záznamu“.

Podľa názoru predsedu okresného súdu nedošlo v danom prípade k porušeniu práv účastníkov, ktorí „... prostredníctvom svojho právneho zástupcu nahliadli do spisu, pretože mal právo po nahliadnutí do príslušných spisov urobiť si výpisky, žiadať odpisy, výpisy a taktiež mu boli vyhotovené i fotokópie základných dokumentov.

Máme za to, že nevydanie fotokópií, napr. originálu úpravy sudcu v spise, alebo originálu poverenia pre súdneho exekútora (možnosť zneužitia), nie je porušením práv sťažovateľov.

Na základe týchto skutočností máme za to, že sťažnosť sťažovateľov podaná ich právnym zástupcom je neopodstatnená, a preto ju ani nedoporučujem prijať na ďalšie konanie v súlade s §-om 25 ods. 3 Zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších noviel, nakoľko ide o návrh, ktorý podľa §-u 25 ods. 2 druhá veta citovaného zákona je zjavne neopodstatnený“.

Sťažovatelia zaujali k vyjadreniu predsedu okresného súdu stanovisko v podaní ich právneho zástupcu z 23. novembra 2004, v ktorom odmietli najmä jeho názor o právomoci príslušných sudcov rozhodovať o podmienkach, za ktorých bude účastník alebo jeho právny zástupca študovať spis, a podmienkach, za ktorých im budú zo spisu vyhotovené výpisy, odpisy alebo fotokópie s tým, že im nie je známe, z akého právneho predpisu by mala takáto „kompetencia“ vyplývať. Navyše by podľa sťažovateľov ponechanie podmienok nazerania do súdnych spisov na voľnú úvahu príslušných sudcov zakladalo stav nerovnosti medzi jednotlivými účastníkmi konania, čo by bolo v rozpore s čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovatelia nezdierajú ani názor predsedu okresného súdu o nutnosti predchádzajúceho ohlásenia sa za účelom

nahliadnutia do súdneho spisu, pretože platné právne predpisy takýto postup nevyžadujú, a rovnako nesúhlasia ani s jeho ďalšími názormi týkajúcimi sa namietaného postupu okresného súdu.

Sťažovatelia napokon poukazujú na to, že okresný súd sa nevyjadril k tej časti ich sťažnosti, ktorá sa týka odmietnutia vyhotovenia fotokópií za úhradu vecných nákladov. V súvislosti s tým sa zmieňujú o liste ich právneho zástupcu z 12. augusta 2004 adresovanom predsedovi okresného súdu, ktorým ho požiadali o vrátenie bezdôvodného obohatenia s poukazom na nesprávne stanovenú výšku poplatkov za vyhotovenie fotokópií zo súdnych spisov. V odpovedi na uvedený list z 18. augusta 2004 uznal predseda okresného súdu, že úhrada za vyhotovenie požadovaných fotokópií bola v okolnostiach prípadu neoprávnené požadovaná vo vyššej sume než ustanovuje § 44 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Okresný súd v súlade s pokynom jeho predsedu rozhodol vo všetkých prípadoch nesprávneho vyúčtovania úhrady o povinnosti vrátiť rozdiel (bezdôvodné obohatenie) na účet právneho zástupcu sťažovateľov.

Po oboznámení sa s obsahom súvisiacich spisov okresného súdu ústavný súd konštatuje, že skutkové zistenia v nich obsiahnuté zodpovedajú tomu, čo uviedli sťažovatelia v ich sťažnosti ústavnému súdu.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená a či je prípustná.

1. Sťažovatelia predovšetkým namietali, že postupom okresného súdu, a to konkrétne podmieňovaním realizácie ich práva ako účastníkov konania, resp. ich právneho zástupcu, nazerať do súdneho spisu a práva na vyhotovenie fotokópií zo súdneho spisu s predchádzajúcim súhlasom sudcu došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Do obsahu tohto základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno zaradiť aj právo každého oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre jeho vec vrátane práva nazerať do spisu a robiť si z neho odpisy a fotokópie, alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov, avšak v súlade so zákonom, ktorý také oprávnenie upravuje (čl. 51 ods. 1 ústavy, § 44 OSP).

Podľa § 44 ods. 1 OSP účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie, alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópie za úhradu vecných nákladov. To neplatí ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia niekomu inému než účastníkovi môže predseda senátu povoliť nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté.

V tejto súvislosti už ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil (IV. ÚS 202/03), že „Stabilný a logický výklad tohto ustanovenia vylučuje, aby účastníci a zástupcovia boli zásadným spôsobom obmedzení v práve robiť si odpisy. Rovnako by však bolo nelogické a v rozpore s účelom takeého oprávnenia účastníka konania a jeho zástupcu, aby tak mohli urobiť bez súhlasu predsedu senátu, ktorý jediný je oprávnený posúdiť, či niet zákonnej prekážky na to, aby sa určitý odpis zo spisu urobil, napríklad či účastník a jeho zástupca nemienia urobiť odpis z pripojeného spisu, v ktorom už účastník nie je účastníkom konania, z časti spisu, ktorá má povahu utajovanej skutočnosti, a podobne. Napokon, iba predseda senátu je oprávnený posúdiť aj to, či ide vôbec o účastníka, ak sa osoba odvoláva na svoje postavenie účastníka podľa § 94 ods. 1 OSP, pričom nebola ešte do konania pribraná uznesením súdu. Preto ústavne súladným výkladom § 44 ods. 1 OSP najmä so zreteľom na obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taký výklad, podľa ktorého aj účastník a jeho zástupca si môžu urobiť odpis zo spisu len na základe súhlasu predsedu senátu, ktorý je vo veci zákonným sudcom“.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach.

V už citovanom náleze vyslovil ústavný súd názor, že „Záležitosťou v zmysle tohto článku dohovoru treba rozumieť vec samú alebo veci, ktoré s takou vecou priamo súvisia, napríklad predbežné opatrenie. Takouto záležitosťou nemôže byť jednotlivé, hocijako významné procesné oprávnenie účastníka konania. Účastník sa na súd neobracia so žiadosťou o ochranu jednotlivého procesného oprávnenia, ale vždy o ochranu svojho občianskeho práva, ktoré musí mať materiálnu povahu alebo procesnú povahu s materiálnym dopadom na právne postavenie účastníka, napríklad trovy konania, exekučné spory o prípustnosť exekúcie a podobne“.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci - všeobecného súdu

v občianskoprávnom konaní - nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označili sťažovatelia, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností, ako aj so zreteľom na svoju predchádzajúcu judikatúru uzavrel, že namietaný postup okresného súdu nemôže byť v žiadnej reálnej súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to uvádzajú sťažovatelia. Takúto súvislosť nemožno vyvodiť z jediného úkonu okresného súdu, ktorý bol urobený v namietaných prípadoch mimo konania, len v súvislosti s postupom zamestnankýň súdu (vo veciach vedených pod sp. zn. 5 C 110/2004, sp. zn. 4 Er 59/2004, sp. zn. 8 Er 325/2003 a sp. zn. 3 Er 1/2004) a v jednom prípade (vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 38/2004) aj s neoficiálne vysloveným názorom a následným postupom zákonného sudcu, ktorý však v konečnom dôsledku nevedol k žiadnemu obmedzeniu práv sťažovateľov ustanovených v § 44 OSP. Preto je táto časť sťažnosti zjavne neopodstatnená.

2. Pokiaľ ďalej sťažovatelia namietali porušenie ich označených práv postupom okresného súdu z 26. mája 2004, ktorý im ako účastníkom konania, resp. ich právnomu zástupcovi odmietol vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnom spise, ako aj to, že tak odmietol urobiť za úhradu vecných nákladov, ústavný súd považuje takýto postup za jednorázové pochybenie, ktorému však nemožno pripísať ústavný rozmer.

Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd však ďalej poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie, ktorých súčasťou je i právo každého oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre jeho vec vrátane práva nazerať do spisu a robiť si z neho odpisy a fotokópie, alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov, je „výsledkové“, to znamená musí mu

zodpovedať proces ako celok, a jeho prípadné pochybenia v jednom štádiu môžu byť napravené v ďalšom konaní (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 154/06).

Práva, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú, tvoria súčasť široko chápaného práva na spravodlivý súdny proces, ktorého rešpektovanie alebo porušenie možno v zásade posúdiť len vo vzťahu k celému súdnemu konaniu.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že predpokladom pre záver o porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05).

Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03) obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V spojitosti s tým ústavný súd zastáva názor, že porušenie dispozície uvedenej v § 44 ods. 1 OSP nevydaním fotokópie časti súdneho spisu, resp. odmietnutie vyhotovenia fotokópií niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v súdnych spisoch účastníkom konania, resp. ich právnenému zástupcovi za úhradu vecných nákladov, by mohlo zakladať porušenie označených práv sťažovateľov len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre účastníkov konania, ktorý bol spôsobený namietaným postupom a zároveň by sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe prípadne v opravných konaniach.

Ústavný súd konštatuje, že namietané pochybenia okresného súdu nesmerovali k trvalému odopretiu súdnej ochrany sťažovateľom v predmetnej veci (*denegatio iustitiae*), keďže nápravu mali možnosť dosiahnuť priamo v konaní pred všeobecnými súdmi. Faktom potvrdzujúcim tento názor je aj skutočnosť, že pokiaľ sťažovateľka 1 či už ako účastníčka konania alebo ako konateľka sťažovateľky 2 požiadala okresný súd po 26. máji 2004 o nahliadnutie do príslušných spisov a vyhotovenie fotokópií z nich, bolo jej to v celom rozsahu umožnené.

Ústavný súd taktiež prihliadol na to, že k namietanému postupu nedošlo v súvislosti s vykonávaním procesných úkonov okresným súdom, ako aj na to, že právny zástupca sťažovateľov mal k dispozícii na nahliadnutie vo všetkých prípadoch kompletný spisový materiál, z ktorého si mohol urobiť výpisy alebo odpisy bez akéhokoľvek obmedzenia.

Ústavný súd na základe uvedeného v okolnostiach prípadu nezistil existenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom okresného súdu a spôsobením nereparovateľného negatívneho dôsledku v neprospech sťažovateľov, čo napokon nevyplýva ani z argumentácie sťažovateľov v ich sťažnosti.

Na základe týchto záverov a právneho hodnotenia skutkových okolností uvedených v sťažnosti, v jej prílohách a zistených zo súvisiacich súdnych spisov ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Navyše, vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu v označených občianskoprávných konaniach (sp. zn. 5 C 110/2004 a sp. zn. 6 C 38/2004) ústavný súd poznamenáva, že v čase, keď k nemu malo dôjsť, boli právne veci sťažovateľov v štádiu konania pred súdom prvého stupňa, a teda nápravu údajných porušení ich práv zo strany okresného súdu, ktoré namietajú pred ústavným súdom, mohol vykonať druhostupňový súd v odvolacom konaní (za predpokladu, že by sa tak nestalo ešte v ďalšom procesnom postupe samotným prvostupňovým súdom).

Z tohto dôvodu vo vzťahu k označeným občianskoprávnym konaniam bolo možné sťažnosť odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Okrem toho, pokiaľ ide o konanie sp. zn. 8 Er 325/2003, zo súvisiaceho spisu okresného súdu, ako už bolo uvedené, vyplýva, že v čase, keď právny zástupca sťažovateľky 2 nahliadol do tohto spisu (26. mája 2004), bolo už súdnym exekútorom vrátené poverenie na vykonanie exekúcie, pretože pohľadávka oprávneného s príslušenstvom a trovami exekúcie bola už 15. decembra 2003 vymožená. Postup okresného súdu v tejto veci už teda nemohol nijako ovplyvniť priebeh označeného konania a pozíciu sťažovateľky 2 v ňom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 ústavy v spojení s označeným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým postupom okresného súdu neexistuje priama príčinná súvislosť, nemohlo v nadväznosti na to dôjsť ani k porušeniu ďalších sťažovateľmi označených článkov ústavy.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažnosť sťažovateľov je aj v zostávajúcej časti zjavne neopodstatnená, a z toho dôvodu ju ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde taktiež odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2006